

VAR i fuldt flor

aug 22, 2020 | [Carlsens Klumme](#)

Jan Carlsen
DBU Diplominstruktør og
medlem af DBUs lovgruppe
samt klummeskribent

Når disse linjer læses, er jeg kommet hjem fra endnu fire dage i det danske sommerland. Det er den ferie, som det bliver til i år, for lige om et øjeblik (faktisk i weekenden) starter det sidste forhindringsløb omkring VAR med hele dage med en masse kampe, besøg fra FIFA osv. for at få certificeret vores dommere, VAR-dommere, assisterende VAR-dommere og operatører, så vi forhåbentlig kan have alt på plads til Superliga-start den 10. september. Jeg har – som vist tidligere skrevet – fortalt min kone, at hun hellere må sætte et billede af mig op på køleskabsdøren, for det bliver nok det nærmeste, som hun kommer resten af efteråret. Jeg vil nødigt ende som én af mine tidligere fodboldkolleger, der fik et vink med en vognstang, da han i en tilsvarende hektisk periode kom hjem og opdagede, at hans håndklæde var hængt over på den knage, hvor der stod ‘Gæster’.

Af samme grund skrives dette allerede søndag, så spændende ting fra først på ugen må komme med i en senere udgave. Men jeg nåede da at få kampen mellem Barcelona og Napoli med, og her var der da rig brug for VAR i alle afskygninger. Langt det meste

landede korrekt efter min smag, men jeg havde ikke protesteret, hvis Barcelonas 1-0 mål var blevet annulleret for det kæmpepuf, der skete mod en forsvarer umiddelbart forinden. Imidlertid er det jo sådan, at VAR kun skal gribe ind over for klare og åbenlyse dommerfejl, og det helt store problem i alle lande og turneringer, som har indført VAR, er, hvor man sætter barren. Sætter man den for lavt, får vi afbrydelser i én uendelighed – sætter man den for højt, smutter der måske noget igennem filteret, som ikke havde skullet. I efteråret havde vi store diskussioner omkring en PSG-kamp, hvor et muligt straffespark (som faktisk blev dømt udenfor, men som VAR så indenfor) blev annulleret, fordi VAR også i sit check, som han jo skal foretage, fandt en lille forseelse oppe i midtercirklen forud for straffespark-situationen. Dommeren valgte, efter at have gænsket situationen, at dømme frisparket på midten. I min optik pivende forkert efter kampens niveau. Men her gik det altså den anden vej.

Annuleringen af Messis 3-0 mål så korrekt ud. Der var en uforsættelig hands fra

angriberen, men efter reglerne skal sådan én straffes, hvis den umiddelbart efter fører til en scoringsmulighed eller scoring. Og her var det uden for al tvivl 'umiddelbart efter'.

Straffesparket på Messi, som blev kaldt af VAR, tog lang tid, men igen skal man være sikker, og den korrekte kendelse er vigtigere end den tid, som går med at finde frem til den. Og ved en situation som denne skal dommeren ubetinget ud og gense situationen på skærmen, da det handler om et dommerskøn og ikke en faktisk afgørelse som en mulig offside-position, eller om bolden har krydset en linje eller ej. Det var kun i Premier League, at man kunne få kaldt et straffespark fra VAR-rummet, uden at dommeren genså situationen.

Ellers må jeg sige, at min klumme fra sidste uge 'Et drop til godt en milliard' fik ekstra aktualitet, da Real Madrids Raphael Varane leverede to gedigne forsvarskiks, hvilket gav Manchester City to mål og i sidste ende den samlede sejr. Målmand Courtois så nu efter min mening heller ikke alt for godt ud i nogen af situationerne, men ingen tvivl om, at Varane er den hovedskyldige. Virkelig ironisk, eftersom han har spillet en kanonsæson indtil nu. Det kan godt være, at topspillere får høje lønninger, men med tanke på det ansvar, som de også har, og deres sikre position forrest i køen til øretæver, når det går galt, er det ikke altid helt skævt. På det punkt er spillerne ligesom topledere i erhvervslivet – uden at jeg i øvrigt skal rode mig videre ud ad den tangent.

En læser har grebet fat i min klumme i sidste uge om målmanden (og hurra for det – alle henvendelser er fremdeles velkomne: jeg ved godt, at jeg har et par stykker på lager, som lige kræver noget research først – men det skal nok komme, og skyd endelig løs).

Det handler om målmanden og seks sekunders-reglen: det tidsrum, hvor målmanden må have kontrol over bolden, før

han skiller sig af med den, og hvor ingen andre spillere kan få bolden fra ham på lovlig vis. Læseren vil gerne vide, om jeg har en forklaring på, at den regel (næsten) aldrig bliver overholdt? Jeg skal blankt erkende, at jeg nogle gange bliver lige så harm som læseren, når reglen overtrædes eklatant. Herhjemme og internationalt har jeg inden for de seneste år vel kun set den dømt en enkelt gang, nemlig da Liverpools målmand Mignolet i en kamp mod Bordeaux præsterede at bevæge sig rundt med bolden i 22 sekunder, før den israelske dommer havde fået nok.

Som jeg svarede læseren, lå der vel en Nobelpris og ventede, hvis jeg kunne give et éntydigt svar på det. Men jeg kan kaste nogle supplerende ting ind i debatten – samtidig med, at jeg stadig er enig i, at det nogle gange bare er for meget. For det første er det lovfæstet i bemærkningerne til loven, at dette ikke er en stopursregel. Altså ikke noget med at klappe til efter 6,1 sekunder ('What does football expect?'). Dernæst undrede læseren sig over, at målmænd ofte griber bolden og bliver liggende på jorden i et antal sekunder derefter. Reglen siger, at sekunderne først tæller fra det øjeblik, hvor målmanden er i stand til at skille sig af med bolden. Det vil sige, at han skal være stående og relativt upresset. Ellers ville vi komme til at straffe den målmand, som havde grebet en bold og var landet i en kæmpemæssig mudderpøl, hvor han nærmest skulle have hjælp til at komme op igen. Hvis dommeren er overbevist om, at målmanden lægger sig på jorden med vilje efter at have sikret sig bolden, og at dette sker for at forhale tiden, er vi ovre i en helt anden boldgade, nemlig usportslig opførsel, advarsel og indirekte frispark til angriberne. Det kræver godt nok, at man som dommer er ualmindelig fast i kødet for at give sådan et frispark et farligt sted.

Summa summarum: ja, målmændene får i min optik lov til at trække katten i halen alt for meget. Men vi kan ikke bare begynde at

skærpe fortolkningen herhjemme, uden at vi har andre med på vognen. Det ville være uforståeligt for TV-seere, der ser udenlandsk fodbold og ikke mindst sælge de danske hold, der også spiller i Europa. Det er faktisk et af de punkter, som jeg jævnligt diskuterer med mine udenlandske kolleger, når vi render på hinanden i lovpsykopat-klubben. Var der en simpel løsning, var den selvfølgelig fundet for længst. Jeg synes nu trods alt stadig, at vi kommer hurtigere i gang, end vi gjorde, dengang da man havde fire skridts-reglen, som målmanden jo også kunne trække i det uendelige ved at lave være med at tage nogen skridt, men bare holde bolden.

Målmanden har været det store offer, når man har fokuseret på spildtid og effektiv spilletid. I 1878 måtte han tage bolden med hænder 'til forsvar for eget mål', dvs over hele banen. I 1886 blev det indskrænket til egen banchalvdel, og i 1888 blev det reduceret til to skridt, mens han 'løber med bolden eller lader den springe på hånden' (dvs en hånddribling). I 1913 skar man endnu en skive af pølsen ved at sige fire skridt i eget straffesparksfelt, men til gengæld kunne han få en ny ration skridt blot ved at slå bolden i jorden. Det holdt helt frem til 1968, hvor det blev til fire skridt i alt – men de måtte deles. I 1984 blev det til fire skridt i alt uden deling – ny ration, når en anden spiller havde rørt den (medspiller dog uden for straffesparksfeltet). Tilbagespilsreglen blev indført i 1992 (at målmanden ikke måtte røre bolden med hænderne, når den forsætligt var sparket til ham af en medspiller – i 1997 blev det udvidet til indkast fra en medspiller. Og endelig i 2000 blev de fire skridt erstattet af de seks sekunder.

Så man har hele tiden været bevidst om, at målmanden er den spiller, som har størst mulighed for at forhale tiden – men at finde columbusægget har ikke været helt så let. Vi er, hvor vi er – men jeg ville personlig ikke have spor imod en opstramning på

fortolkningen af de seks sekunder – stadig uden at det bliver til en stopursregel.